

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ταχ. Δ/ση : Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. - Πόλη : 151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ
e-mail : tke@minedu.gov.gr
Τηλέφωνο : 210-344 2320
FAX : 210-344 2365
EFI

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην Ερώτηση
με αριθμό 2642/18-05-2015»

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:

30 Ιουλ. 2015

Μαρούσι, 30-7-2015
Αριθμ.Πρωτ. 122471/Φ1 ΕΞ
80420-εισ

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
✓ Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ: 1.Υπουργεία
-Οικονομίας, Υποδομών,
Ναυτιλίας και Τουρισμού
-Εξωτερικών
(γραφεία κ. κ. Υπουργών)
2.Βουλευτή κ.
-Νικήτα Κακλαμάνη
(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

Απαντώντας στην Ερώτηση με αριθμό 2642/18-05-2015 την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Νικήτας Κακλαμάνης σχετικά με την ανέγερση Ισλαμικού Τεμένους στο Βοτανικό, σας γνωρίζουμε ότι το Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων δεν έχει καμία αρμοδιότητα σχετικά με ζητήματα που αφορούν τη δημόσια τάξη και ασφάλεια. Ως προς τα λοιπά ζητήματα σας κάνουμε γνωστά τα ακόλουθα:

Το ζήτημα της κατασκευής Τεμένους ετέθη και συνεχίζει να τίθεται από τα αραβικά κράτη προς την Ελλάδα σταθερά και ανελλιπώς (ενδεικτικά αναφέρουμε ότι έχει τεθεί τα έτη 1940, 1948, 1951, 1956, 1959, 1971, 1979, 1985, 1986, 1989 κλπ), γεγονός που καταδεικνύει το βάρος και τη σημασία που του αποδίδει ο αραβικός κόσμος καθώς και τη σημειολογία του για τις σχέσεις μας μαζί του. Έχουν επίσης εξεταστεί κατά τη διάρκεια πολλών ετών όλες οι εκδοχές, όπως η επαναλειτουργία ενός από τα υπάρχοντα Οθωμανικά Τεμένη της Αθήνας (Τέμενος Τζισδαράκη και Τέμενος Φετιχιέ), η χρηματοδότηση της κατασκευής ενός νέου Τεμένους είτε από αραβικά κράτη είτε εξ ολοκλήρου από την ελληνική κυβέρνηση, η δωρεάν παραχώρηση χώρου σε ξένες κυβερνήσεις για την ανοικοδόμηση Τεμένους ή η διατήρηση της κυριότητας του οικοπέδου και του κτηρίου του Τεμένους από την Ελλάδα και η παραχώρηση μόνο της χρήσης του, η ίδρυση και λειτουργία ενός κτηριακού συγκροτήματος στο οποίο θα περιλαμβάνεται τόσο το Τέμενος όσο και ένα Ισλαμικό Πολιτιστικό Κέντρο αλλά και οι τρόποι και μέθοδοι λειτουργίας του. Αντίστοιχα έχουν εξεταστεί και απορριφθεί και πολλές προτάσεις για τη συγκεκριμένη χωροθεσία του Τεμένους των Αθηνών. Για να

σχηματιστεί ασφαλής εικόνα για την διαχρονική εξέλιξη του ζητήματος παρατίθενται στη συνέχεια, συγκεκριμένα γεγονότα.

Το 1890 ψηφίστηκε ο Ν.1851/1890 (ΦΕΚ Α' 126/01-06-1890) «Περί παραχωρήσεως δωρεάν εθνικού οικοπέδου προς ανέγερσιν Τουρκικού τεμένους εν Πειραιεί» σύμφωνα με τον οποίο παραχωρήθηκε στην Οθωμανική Κυβέρνηση κατάλληλος χώρος που βρισκόταν στον Πειραιά για την ανέγερση Τεμένους. Φυσικά τότε, με πολλά εδάφη της σημερινής ελλαδικής επικράτειας και μεγάλους ελληνικούς πληθυσμούς υπό οθωμανική κυριαρχία (Ήπειρος, Μακεδονία, Θράκη, Κρήτη, Αιγαίο κλπ) το τέμενος αφορούσε τις διμερείς σχέσεις της χώρας μας με την Οθωμανική Αυτοκρατορία (στην περιφέρεια της οποίας βρίσκονταν και σχεδόν όλα τα αραβικά εδάφη).

Με το 4^ο άρθρο του 3^{ου} Πρωτοκόλλου της Συνθήκης Ειρήνης των Αθηνών που κυρώθηκε με το Ν.4213/1913 (ΦΕΚ Α' 229/14-11-1913) η Κυβέρνηση ανέλαβε την υποχρέωση να κατασκευάσει με δικές της δαπάνες Τέμενος στην Αθήνα. Με το Ν.Δ. «Περί κυρώσεως της εν Λωζάνη συνομολογηθείσης Συνθήκης περί ειρήνης» (ΦΕΚ Α' 238/25-08-1923) η προαναφερόμενη υποχρέωση εξέλιπε και έκτοτε η κατασκευή Τεμένους στην Αθήνα ουδέποτε αποτέλεσε διμερές ζήτημα μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας.

Το 1934 ψηφίστηκε ο Ν.6244/1934 (ΦΕΚ Α' 274/25-08-1934) «Περί παραχωρήσεως γηπέδου εν τω δασυλλίω Συγγρού Κουπονίων δια την ανέγερσιν του Αιγυπτιακού Τεμένους και Ινστιτούτου», με τον οποίο η Κυβέρνηση έδωσε το δικαίωμα στον Υπουργό Γεωργίας και τον Υπουργό Οικονομικών να δωρίσουν στην Αιγυπτιακή Κυβέρνηση 3.350 τ.μ. στην περιοχή Κουπόνια του δασυλλίου Συγγρού για την κατασκευή Τεμένους και Αιγυπτιακού Ινστιτούτου. Την περίοδο ψήφισης του προαναφερθέντος νόμου υπήρχε στην Αίγυπτο μια ακμάζουσα ελληνική κοινότητα η οποία μέχρι τις αρχές του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου είχε φθάσει σε μέγεθος περί τους 250.000 ενώ έως σήμερα εδρεύει στην Αλεξάνδρεια το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας και Πάσης Αφρικής.

Το 1956 το Υπουργείο Εξωτερικών εν όψει της επίσκεψης του Προέδρου της Αιγυπτιακής Δημοκρατίας Γκαμάλ Αμπτέλ Νάσερ, ζήτησε την επαναλειτουργία του Τεμένους Φετιχιέ (βρίσκεται εντός του αρχαιολογικού χώρου της Ρωμαϊκής Αγοράς), αλλά η Αρχαιολογική Υπηρεσία απέρριψε το σχετικό αίτημα.

Το 1971 ο τότε Αντιπρόεδρος της χουντικής Κυβέρνησης Σ.Παττακός ζήτησε από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων να προχωρήσει στην κατασκευή Τεμένους στην Αθήνα. Τελικά, προκρίθηκε η επαναλειτουργία του Τεμένους Φετιχιέ και δόθηκε η εντολή να προχωρήσουν οι απαραίτητες ενέργειες για την ανεύρεση Ιμάμη. Μετά την αντίδραση της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, το σχέδιο επαναλειτουργίας του Τεμένους Φετιχιέ εγκαταλείφθηκε.

Στις 21/12/1971 ο τότε Οικουμενικός Πατριάρχης Αθηναγόρας τάχθηκε υπέρ της λειτουργίας Τεμένους στην Αθήνα, όπως έπραξαν, επίσης, ο τότε Αρχιεπίσκοπος Αθηνών Ιερώνυμος Α' και ο τότε Πατριάρχης Αλεξανδρείας Νικόλαος Στ'.

Το 1976 ο τότε Πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Καραμανλής υποσχέθηκε στον Αραβικό Κόσμο την κατασκευή Τεμένους στην Αθήνα. Το 1979 ανακοίνωσε κατά την επίσκεψή του στη Σαουδική Αραβία την παραχώρηση

οικοπέδου στις αραβικές κυβερνήσεις για την ανέγερση ισλαμικού Τεμένους στην Αθήνα.

Το 1983 η Ελληνική Κυβέρνηση επέλεξε την περιοχή Τσούμπα-Λαζάνη στο Μαρούσι Αττικής (ώστε να βρίσκεται σχετικά κοντά στις αραβικές πρεσβείες) για την κατασκευή του Τεμένους. Κατόπιν των αντιδράσεων της τότε δημοτικής αρχής και των περιοίκων, το σχέδιο ακυρώθηκε. Αξίζει να σημειωθεί ότι στη συγκεκριμένη περιοχή κατασκευάστηκε, τελικά, το Athens Mall και το κτήριο που στεγάζει το Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Το 1986 αποφασίστηκε η ανέγερση του μουσουλμανικού Τεμένους αποκλειστικά με έξοδα του Δημοσίου σε περιοχή του Δήμου Αλίμου. Το 1987 αποφασίστηκε η σύνταξη και προώθηση προς ψήφιση ειδικού νόμου για την κατασκευή του μουσουλμανικού Τεμένους, καθώς και για τον τρόπο διοίκησης και λειτουργίας του, χωρίς τελικά να προχωρήσει η επιλογή αυτή.

Το 1992 η πρόταση για την κατασκευή του Τεμένους στο Μαρούσι επανήλθε αλλά εγκαταλείφθηκε εκ νέου για τους ίδιους λόγους που εγκαταλείφθηκε την προηγούμενη φορά. Εξετάστηκε η παραχώρηση χώρου στο Χαλάνδρι, αλλά απορρίφθηκε. Η τότε Ελληνική Κυβέρνηση αποφάσισε την κατασκευή Τεμένους με δαπάνες των αραβικών κρατών ώστε η Αθήνα να αποκτήσει ένα Τέμενος, για να προσεύχονται οι διπλωμάτες των αραβικών πρεσβειών (αλλά και άλλοι διπλωμάτες, όπως και οι οικογένειές τους, που ακολουθούν το Ισλάμ) αλλά και οι εκπρόσωποι κρατών που είναι μουσουλμάνοι και επισκέπτονται επισήμως την Αθήνα.

Το 1997 η Ελληνική Κυβέρνηση αποφάσισε να διαθέσει χώρο για την κατασκευή Τεμένους και Ισλαμικού Πολιτιστικού Κέντρου στο Κορωπί. Λόγω του δασικού χαρακτήρα της εν λόγω έκτασης, το σχέδιο ναυάγησε.

Το 1999 η Ελληνική Κυβέρνηση μετά την αναζήτηση κατάλληλου χώρου στην Αττική, κατέληξε στην απόφαση χωροθέτησης του Τεμένους στην περιοχή Χούσμουζα της Παιανίας. Ο εν λόγω χώρος ήταν δασική έκταση, γεγονός που αποτέλεσε σοβαρό ανασταλτικό παράγοντα.

Στις 26/5/2000 κατατέθηκε στη Βουλή το νομοσχέδιο «Θέματα προστασίας των Ολυμπιακών Αγώνων 2004 και άλλες διατάξεις» και την 8/6/2000 το Νομαρχιακό Συμβούλιο της Ανατολικής Αττικής δήλωσε τη συμφωνία του με την ανάγκη κατασκευής Τεμένους, αλλά ζήτησε να χωροθετηθεί σε άλλη περιοχή εκτός Ανατολικής Αττικής (δηλαδή σε χώρο εκτός της χωρικής αρμοδιότητάς του) και όχι στην Παιανία. Με το άρθρο 7 του Ν.2833/2000 «Θέματα προετοιμασίας των Ολυμπιακών Αγώνων 2004 και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 150/30-06-2000) αποφασίστηκε η κατασκευή του Τεμένους και του Ισλαμικού Πολιτιστικού Κέντρου στην Παιανία με χρήματα που θα διέθεταν οι αραβικές κυβερνήσεις. Το έργο έπρεπε να ολοκληρωθεί, για προφανείς λόγους, πριν την έναρξη των Ολυμπιακών Αγώνων. Κατά τη συζήτηση στη Βουλή, όλα τα κόμματα αποδέχθηκαν την ανάγκη να κατασκευαστεί Τέμενος για την εξυπηρέτηση των μουσουλμάνων, αλλά η τότε αξιωματική αντιπολίτευση (Νέα Δημοκρατία) καταψήφισε το σχετικό άρθρο διαφωνώντας με τη χωροθεσία του στην Παιανία. Τα άλλα κόμματα της τότε αντιπολίτευσης (Συνασπισμός και ΚΚΕ), αν και κράτησαν θετική στάση, πρότειναν ως βέλτιστη τοποθεσία, για την κατασκευή του Τεμένους, τον Ελαιώνα.

Η λύση της Παιανίας εγκαταλείφθηκε οριστικά κατόπιν των αντιδράσεων της τοπικής κοινωνίας και της Εκκλησίας της Ελλάδος. Αξίζει να σημειωθεί ότι στον ευρύτερο χώρο που θα κατασκευαζόταν το Τέμενος, χτίστηκε μικρός

Ιερός Ναός με πρωτοβουλία θρησκευτικών οργανώσεων του Παλαιού Ημερολογίου. Εκπρόσωποι των ίδιων οργανώσεων συμμετέχουν και στις κινητοποιήσεις που διοργανώνονται εναντίον της κατασκευής του Τεμένους στον Ελαιώνα αποδεικνύοντας έτσι ότι η πραγματική τους επιδίωξη είναι η αποτροπή κατασκευής ενός δημόσιου Τεμένους οπουδήποτε (γεγονός που παραβιάζει κατάφωρα το άρθρο 13 του Συντάγματος και το νόμο).

Το 2001, για πρώτη φορά, οι Η.Π.Α. συμπεριέλαβαν στην ετήσια έκθεσή τους για τις θρησκευτικές ελευθερίες σε όλο τον κόσμο την ανυπαρξία Τεμένους στην Αθήνα. Έκτοτε, και κάθε χρόνο, η σχετική έλλειψη, καθώς και η σύσταση για την θεραπεία της υπάρχουν σταθερά σε όλες τις Εκθέσεις για τις Θρησκευτικές Ελευθερίες των Η.Π.Α. δημιουργώντας προφανές και βαρύτατο κόστος για την Ελλάδα σε διεθνές επίπεδο.

Το 2002, για πρώτη φορά, ο Επίτροπος για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του Συμβουλίου της Ευρώπης Alvaro Gil-Robles συμπεριέλαβε στην Έκθεσή του την έλλειψη ενός επίσημου Τεμένους στην Αθήνα και ζήτησε την κατασκευή του σε μια κατάλληλη τοποθεσία στην περιοχή των Αθηνών, ώστε να είναι εύκολα προσβάσιμο. Η Ελληνική Κυβέρνηση απάντησε ότι θα προχωρήσει στην κατασκευή Τεμένους στην Παιανία και ο Επίτροπος παρατήρησε ότι η Παιανία δεν είναι ο κατάλληλος χώρος, καθώς βρίσκεται 25 χιλιόμετρα μακριά από την Αθήνα και κοντά στο αεροδρόμιο. Έκτοτε, σε όλες τις Εκθέσεις των Επιτρόπων για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του Συμβουλίου της Ευρώπης στηλιτεύεται η ανυπαρξία Τεμένους και τίθεται σταθερά το εν λόγω ζήτημα, αυξάνοντας το ήδη βαρύτατο κόστος για τη διεθνή εικόνα της χώρας.

Η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, με διαδοχικές ανακοινώσεις και αποφάσεις της, έχει ταχθεί υπέρ της κατασκευής Τεμένους, αλλά όχι Ισλαμικού Πολιτιστικού Κέντρου.

Καθώς η κατασκευή του Τεμένους δεν προχώρησε, ενώ οι Ολυμπιακοί Αγώνες πλησίαζαν, η τότε Δήμαρχος Αθηναίων Ν. Μπακογιάννη πρότεινε τον Οκτώβριο του 2003 την επαναλειτουργία του Τεμένους Τζισδαράκη (βρίσκεται στην πλατεία «Μοναστηράκι» και λειτουργεί ως Μουσείο). Η λύση αυτή εγκαταλείφθηκε κατόπιν διαφωνίας του Υπουργείου Πολιτισμού, διαφόρων μουσουλμανικών οργανώσεων, αλλά και της Εκκλησίας της Ελλάδος, η οποία, σύμφωνα με δημοσιεύματα της εποχής, αντιπρότεινε την κατασκευή Τεμένους στον Ελαιώνα.

Στις 8/6/2004 δημοσιεύθηκε η Έκθεση της «European Commission against Racism and Intolerance (ECRI)», στην οποία, για πρώτη φορά, στηλιτεύθηκε η ανυπαρξία Τεμένους στην Αθήνα, ενώ αντιμετωπίστηκε αρνητικά η πρόταση για την κατασκευή του στην Παιανία. Έκτοτε το θέμα του Τεμένους αναφέρεται σε όλες τις Εκθέσεις της ECRI με αρνητικό τρόπο αυξάνοντας ακόμα περαιτέρω το ήδη βαρύτατο κόστος για τη διεθνή εικόνα της χώρας.

Στις 13/8/2004 ξεκίνησαν οι Ολυμπιακοί Αγώνες της Αθήνας χωρίς να έχει κατασκευαστεί Τέμενος, γεγονός που δεν συνεισέφερε θετικά στη διεθνή εικόνα της χώρας.

Στις 28/3/2006, σύμφωνα με δημοσιεύματα στον τύπο, η τότε Υπουργός Εξωτερικών Ν. Μπακογιάννη, αντιμετώπιζε με τα διαρκή αδιέξοδα και το αυξανόμενο κόστος για τη χώρα διεθνώς, αλλά και για λόγους εσωτερικής ασφάλειας, επανέφερε την πρότασή της για την επαναλειτουργία του Τεμένους Τζισδαράκη. Η πρόταση συνάντησε την αντίδραση του κόμματος ΛΑ.Ο.Σ., της «Πατριωτικής Συμμαχίας» (ο τότε εκπρόσωπός της Η. Παναγιώταρος είναι σήμερα Βουλευτής της «Χρυσής Αυγής»), εκπροσώπων

μουσουλμάνων, αλλά και της Εκκλησίας της Ελλάδος, η οποία επανέφερε την πρότασή της για την κατασκευή του Τεμένους στον Ελαιώνα.

Την 1/5/2006 ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος δήλωσε από τη Συνασσό της Καππαδοκίας: «Θα ευχόμουν να λειτουργήσει το ταχύτερον δυνατόν το τέμενος στην Αθήνα διά τας θρησκευτικές ανάγκας των μουσουλμάνων αδελφών μας. Αυτό που λέγεται και γράφεται, ότι η Αθήνα είναι η μόνη πρωτεύουσα της Ευρώπης όπου δεν λειτουργεί ένα τζαμί για τους μουσουλμάνους, δεν είναι κάτι το οποίο περιποιεί τιμήν εις εμάς, τους Έλληνες ορθοδόξους».

Στις 25/7/2006 η Κυβερνητική Επιτροπή αποφάσισε, κατόπιν εισήγησης του τότε Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ Γ. Σουφλιά -η οποία βασίστηκε σε ενδελεχή μελέτη για την εύρεση του βέλτιστου χώρου στην Αττική- την κατασκευή του Ισλαμικού Τεμένους Αθηνών στον Ελαιώνα (Βοτανικός) με αποκλειστική χρηματοδότηση του Ελληνικού Κράτους. Ο τότε Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος Χριστόδουλος χαιρέτισε την απόφαση ως θετική «και δίκαια, ταυτιζόμενη με τις πάγιες θέσεις της Εκκλησίας της Ελλάδος», ενώ τόνισε πως «το δικαίωμα της θρησκευτικής ελευθερίας είναι αναφαίρετο για κάθε πολίτη ευνομούμενης χώρας όπως η Ελλάδα, και εκφράζεται με το δικαίωμα λατρείας εντός ειδικών χώρων». Σύμφωνα με δημοσιεύματα του τύπου, τη σύμφωνη γνώμη του εκδήλωσε και ο τότε υποψήφιος Δήμαρχος Αθηναίων κ. Ν. Κακλαμάνης δηλώνοντας ότι «το Σύνταγμά μας προβλέπει πως ο κάθε άνθρωπος πρέπει να έχει τον τόπο λατρείας του». Αντίστοιχες δηλώσεις πραγματοποίησε και ο τότε υποψήφιος Δήμαρχος (και νυν Πρωθυπουργός της χώρας) κ. Α. Τσίπρας.

Στις 3/10/2006 η τότε Κυβέρνηση κατέθεσε στη Βουλή το νομοσχέδιο «Ίδρυση Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) με την επωνυμία «Διαχειριστική Επιτροπή Ισλαμικού Τεμένους»». Στην Αιτιολογική Έκθεση αναφέρεται ως αιτία εγκατάλειψης της Παιανίας ως τόπου κατασκευής του Τεμένους Αθηνών ότι «...Ο προταθείς κατά το παρελθόν χώρος ανέγερσης Τεμένους στην Παιανία δεν ήταν ευκόλως προσβάσιμος».

Κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στις 25/10/2006 η τότε Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Μ. Γιαννάκου δήλωσε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: «...Είναι δύσκολο να βρει το δημόσιο αντίστοιχο [ενν. χώρο] σε άλλη περιοχή. Έτσι κι αλλιώς, ο χώρος στον Ελαιώνα είναι του Δημοσίου, οπότε δεν υπάρχει θέμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Επίσης, βρίσκεται στα όρια του Δήμου Αθηναίων, γιατί εκεί θα έχουμε μεγαλύτερη ανεκτικότητα. Ο πολύς κόσμος είναι στον Δήμο Αθηναίων και νομίζουμε ότι δεν θα δημιουργηθούν προβλήματα, όπως δημιουργήθηκαν στην Παιανία... Είναι η μόνη περιοχή που εξασφαλίζει διακριτικότητα και ευπρέπεια... Ο Δήμος Αθηναίων σε αυτή τη φάση είναι ο πρώτος και κυρίως αυτός που μπορεί να διαχειριστεί μια τέτοια υπόθεση με ανεκτικότητα και ανοιχτό μυαλό... Καταρχήν, ο χώρος αυτός στον Ελαιώνα είναι ο καλύτερος και ο μοναδικός. Ανήκει ήδη στο Δημόσιο και δεν θα μας πάρει πολύ χρόνο. Υπάρχουν μέσα κτίσματα, που σημαίνει ότι έχουν γίνει εκσκαφές και δεν έχουμε θέματα αρχαιοτήτων. Τρίτον, εξασφαλίζει τη διακριτικότητα και την έλλειψη αυτών που φοβόμαστε, δηλαδή συγκρούσεων που θα μπορούσαν να δημιουργηθούν στο κέντρο της Αθήνας».

Στη συνεδρίαση της 7/11/2006 η τότε Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Μ. Γιαννάκου δήλωσε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: «...Φυσικά και θα γίνει στην Αθήνα, για έναν πολύ απλό λόγο. Εγώ νομίζω ότι

πρέπει να λειτουργούμε κατ' οικονομία, και αποκτώντας την εμπειρία. Εγώ δεν ξέρω κανένα δήμο αυτήν τη στιγμή που είναι διατεθειμένος να υποστηρίξει την υπόθεση αυτή πλην του Δήμου Αθηναίων... Λέω, όμως, τα εξής. Πρώτον, αυτή η πρόταση δεν έχει καμία σχέση με τις εξωτερικές σχέσεις της χώρας και με το Υπουργείο Εξωτερικών, όπως είδατε. Για να γίνω σαφής: Δεν αποτελεί υποδομή, η οποία θα γίνει μετά από διαπραγματεύσεις ή συζητήσεις με άλλες χώρες. Αποτελεί υποχρέωση του ελληνικού κράτους προς μουσουλμάνους που κατοικούν στην Ελλάδα, ανεξαρτήτως αν έχουν ή δεν έχουν την ελληνική υπηκοότητα. Δεύτερον, όπως γνωρίζετε, με βάση το νόμο, εάν απευθυνθούν οι κοινότητες και ζητήσουν ευκτηρίους οίκους, το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων δίνει αυτήν την έγκριση. Έχουμε δώσει άδειες για πάνω από διακόσιους πενήντα ευκτηρίους οίκους δογμάτων διαφόρων θρησκειών. Τρίτον, επειδή γνωρίζουμε ότι υπάρχουν συγκρούσεις και αποκλίσεις μεταξύ των διαφόρων προσεγγίσεων των πιστών της μουσουλμανικής θρησκείας. Ακριβώς γι' αυτό πρέπει να έχει επί της ουσίας διαχειριστικό χαρακτήρα αυτό που φτιάχνουμε. Κατά συνέπεια, δεν υπάρχει ζήτημα να μεταφερθούν θρησκευτικά ζητήματα στην ελληνική πολιτεία. Αυτό είναι ένα τέμενος που δεν αποτελεί πολιτιστικό κέντρο, ούτε πρόκειται να γίνει πολιτιστικό κέντρο, αυτό είναι σαφές. Είναι ένας χώρος αξιοπρεπής, ευπρεπής, που θα γίνει με όλους τους κανόνες και τις αρχιτεκτονικές προβλέψεις ενός τεμένους, ο οποίος θα δίδεται για χρήση σε όλες τις ομάδες που το ζητούν.... Το ελληνικό κράτος διαθέτει μια μεγάλη υποδομή, η οποία θα γίνει κατά τις προβλέψεις στο χώρο του Ελαιώνα. Είναι τμήμα της ναυτικής βάσης και αυτό το έχει αναλάβει το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και το Υπουργείο Άμυνας. Δεν είναι μια περιοχή άμεσης κατοικίας, δεν είναι δίπλα στο γήπεδο που θα γίνει και αυτά τα εξηγήσαμε στην επιτροπή. Και είναι κάτι που το θέλουν οι μουσουλμανικές οργανώσεις... Ξεκινάμε από τη μεγαλύτερη πόλη της χώρας, από την πιο πολυεθνική και από την πιο ανεκτική, να δημιουργήσουμε μια υποδομή ...».

Στις 5/12/2006 δημοσιεύθηκε ο Ν.3512/2006 (ΦΕΚ Α' 264/05-12-2006) «Ισλαμικό Τέμενος Αθηνών και άλλες διατάξεις» με τον οποίο ιδρύθηκε το Ν.Π.Ι.Δ. «Διοικούσα Επιτροπή Ισλαμικού Τεμένους Αθηνών» με αντικείμενο τη διαχείριση και λειτουργία του Ισλαμικού Τεμένους το οποίο θα κατασκευαστεί με εθνικούς πόρους εξ ολοκλήρου.

Η τότε Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Μ. Γιαννάκου με το με α.π.2423/23-04-2007 έγγραφό της προς τον τότε Δήμαρχο Αθηναίων Ν. Κακλαμάνη ζήτησε τον ορισμό δύο εκπροσώπων του Δήμου Αθηναίων στο Δ.Σ. της Διοικούσας Επιτροπής του Ισλαμικού Τεμένους, όπως προέβλεπε ο σχετικός νόμος. Ο τότε Δήμαρχος Αθηναίων Ν. Κακλαμάνης με το με α.π.052864/4-5-2007 έγγραφό του όρισε τους εκπροσώπους του Δήμου Αθηναίων.

Στις 31/8/2009 υπογράφηκε Προγραμματική Σύμβαση για το Τέμενος Αθηνών από την Γενική Γραμματέα του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Ν. Γκοτσοπούλου (εκπρόσωπο του τότε Υπουργού Α.Σπηλιωτόπουλου), τον Γενικό Διευθυντή Οικονομικού Σχεδιασμού Π.Καλλίρη, τον Δήμαρχο Αθηναίων Ν. Κακλαμάνη, τον Πρόεδρο της Κτηματικής Εταιρείας Δημοσίου (ΚΕΔ) Κ. Φωτόπουλο και τον Πρόεδρο του ΟΡΣΑ Κ. Συκιανάκη. Εκ του κειμένου προκύπτει ότι ο τότε Δήμαρχος Αθηναίων Ν. Κακλαμάνης επιβεβαίωσε την συμφωνία του για την κατασκευή του Τεμένους Αθηνών στη συγκεκριμένη περιοχή (Ναυτικό Οχυρό Βοτανικού)

και συνομολόγησε –ορθότατα- ότι η ανάγκη για την κατασκευή του είναι «επιτακτική». Ανέλαβε, επίσης, την υποχρέωση «να παραχωρήσει στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων την χρήση του ακινήτου για 100 χρόνια με σκοπό την ανέγερση του Ισλαμικού Τεμένους».

Στις 4/3/2010 ο τότε Υπουργός Εθνικής Άμυνας Ε.Βενιζέλος κατόπιν συνάντησής του με τον Δήμαρχο Αθηναίων Ν.Κακλαμάνη έκανε αποδεκτό το αίτημά του να παραχωρηθεί από το Πολεμικό Ναυτικό έκταση εντός του Ναυτικού Οχυρού Βοτανικού για την κατασκευή του Τεμένους, καθώς και έκταση στο Σχιστό (θέση Χωράφα) για την κατασκευή μουσουλμανικού νεκροταφείου. Δημοσίευμα της εφημερίδας «Έθνος» (5/3/2010) αναφέρει χαρακτηριστικά: «Ο δήμαρχος Αθηναίων Ν. Κακλαμάνης πρότεινε την κατασκευή μουσουλμανικού τεμένους στη θέση Ναυτικό Οχυρό, που βρίσκεται εντός του Ελαιώνα (...) Στον χώρο όπου ενδιαφέρεται ο δήμος να χτιστεί το μουσουλμανικό τέμενος, έκτασης 2-3 στρεμμάτων, λειτουργεί ο Κεντρικός Σταθμός Αυτοκινήτων Ναυτικού (ΚΣΑΝ) σε κτίριο της τελευταίας εικοσαετίας».

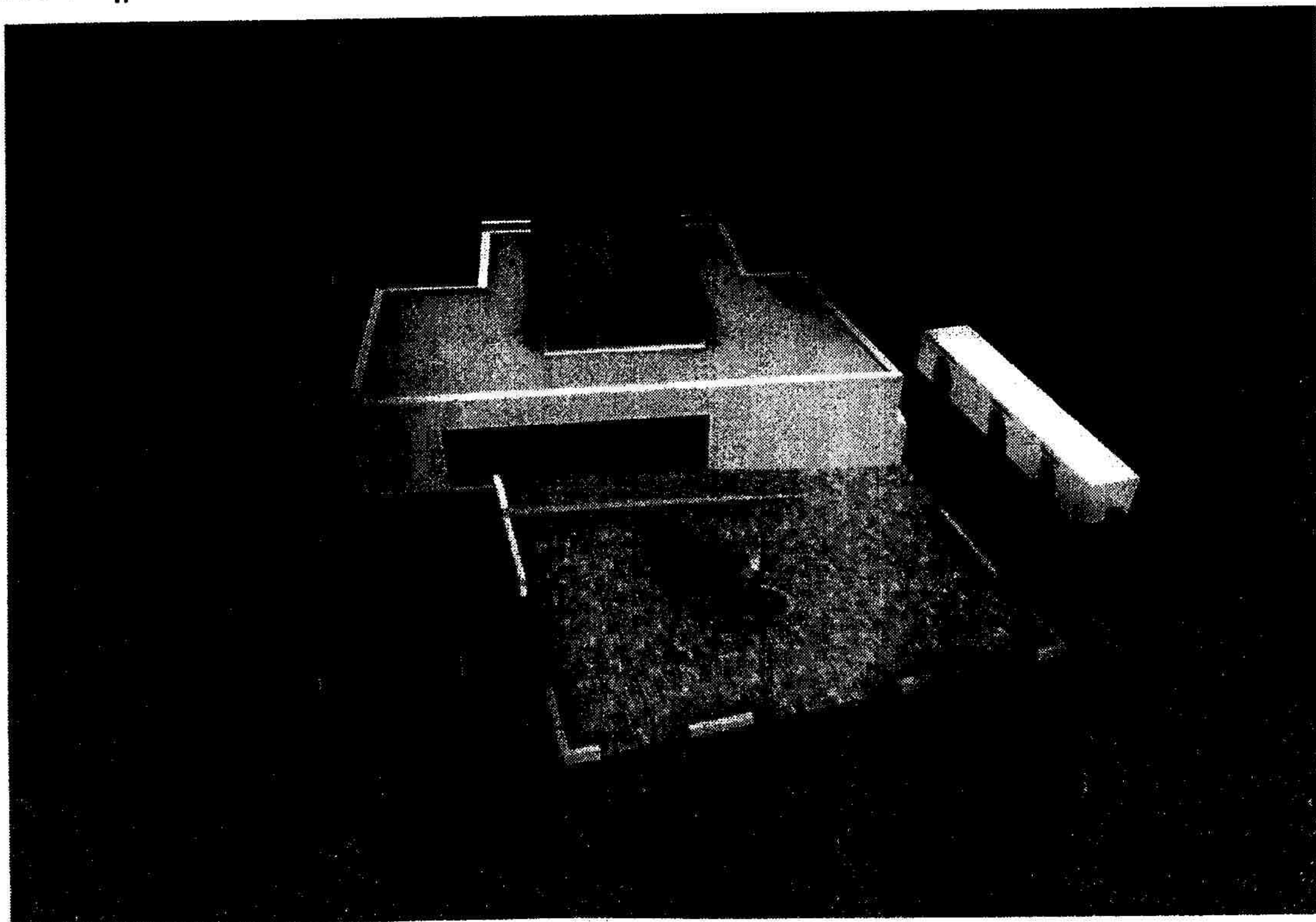
Στις 16/11/2010 διάφορες μουσουλμανικές κοινότητες της Αθήνας, με στόχο να αναδείξουν διεθνώς την έλλειψη ενός δημόσιου μουσουλμανικού Τεμένους στην Αθήνα, διοργάνωσαν δημόσιες προσευχές για την εορτή της Θυσίας του Αβραάμ (Eid al Adha) στα Προπύλαια (Πρυτανεία ΕΚΠΑ), στην πλατεία Αττικής, στην πλατεία Κοτζιά, στον Σταθμό Λαρίσης, στην πλατεία Κουμουνδούρου και στον παλιό Ιππόδρομο. Σύμφωνα με δημοσιεύματα του Τύπου συγκεντρώθηκαν 500 άτομα στα Προπύλαια, 600 στην πλατεία Αττικής, 600 στην πλατεία Κουμουνδούρου και 1.000 στον παλιό Ιππόδρομο στο Φάληρο. Η κίνηση αυτή δημιούργησε κύμα αρνητικών δημοσιευμάτων για τη χώρα μας στον διεθνή τύπο, έθεσε σοβαρά θέματα ασφάλειας και δημόσιας τάξης και κατέστησε σαφέστερα τα αυξανόμενα αδιέξοδα από την μη κατασκευή του δημόσιου Τεμένους Αθηνών.

Στις 7/9/2011 διεξήχθη ονομαστική ψηφοφορία κατόπιν αιτήματος του ΛΑ.Ο.Σ. για το άρθρο 29 του νομοσχεδίου «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος» που αφορούσε στην επίλυση σειράς ζητημάτων με στόχο την κατασκευή του Τεμένους. Υπέρ του άρθρου ψήφισαν όλα τα κόμματα της Βουλής πλην του ΛΑ.Ο.Σ. και συγκεκριμένα επί παρόντων 214 Βουλευτών, υπέρ ψήφισαν 198, δηλαδή το 93%. Ως εκ τούτου όλα τα κόμματα, πλην του ΛΑ.Ο.Σ., και 198 Βουλευτές έκριναν, μεταξύ άλλων, ότι το άρθρο 29 δεν έθιξε ουδόλως τα συμφέροντα του Δήμου Αθηναίων.

Άλλωστε, ο χώρος για την κατασκευή του Τεμένους θα παραχωρούνταν – σύμφωνα με την «Προγραμματική Σύμβαση»- ούτως ή άλλως για 100 έτη στο Υπουργείο Παιδείας, ενώ δεν μεταβλήθηκαν αρνητικά λοιπές δυνατότητες του Δήμου Αθηναίων. Αντίθετα, ένας χώρος που σήμερα δεν είναι προσβάσιμος για τους πολίτες της Αθήνας, θα δοθεί, με την ολοκλήρωση του έργου, σε κοινή χρήση, ενώ θα δημιουργηθούν νέοι χώροι πρασίνου ανοιχτοί για όλους. Εκτός αυτού του γεγονότος, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το άρθρο 29 του προαναφερθέντος νόμου αφορά την κατασκευή του Τεμένους με μετασκευή ήδη υπάρχοντος κτηρίου και όχι την κατασκευή νέου κτηρίου όπως προέβλεπε η «Προγραμματική Σύμβαση». Ως εκ τούτου πρόκειται για διαφορετικό ζήτημα, με ακόμα μικρότερη περιβαλλοντική και οικονομική επιβάρυνση από τον αρχικό σχεδιασμό.

Επειδή ακριβώς πρόκειται για μετασκευή υφισταμένου κτηρίου, μειώθηκε ο αρχικά προβλεπόμενος όγκος του Τεμένους με αποτέλεσμα να μειωθεί σημαντικά και το κόστος κατασκευής του (από 5.600.000 ευρώ σύμφωνα με την «Προγραμματική Σύμβαση» σε 946.000 ευρώ). Η «Προγραμματική Σύμβαση» δεν αναφέρει απολύτως τίποτα σχετικά με την ανάληψη υποχρέωσης της Πολιτείας για την κατασκευή και άλλου Τεμένους εκτός των ορίων του Δήμου Αθηναίων και κανένα σχετικό έγγραφο δεν βρέθηκε στα αρχεία του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων. Πάντως και ο νυν Δήμαρχος Αθηναίων Γ.Καμίνης έχει δηλώσει ότι θα ήταν χρήσιμη η λειτουργία και άλλων Τεμενών. Ως προς αυτό το θέμα, η πολιτική της Κυβέρνησης στοχεύει στη σφράγιση όλων των άτυπων Τζαμιών και τη λειτουργία μόνο όσων συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις του νόμου και αδειοδοτούνται από την Πολιτεία. Βασική προϋπόθεση για την εφαρμογή αυτής της πολιτικής είναι η κατασκευή του δημόσιου Τεμένους Αθηνών. Συνεπώς η κατασκευή του Τεμένους Αθηνών θα βοηθήσει ιδιαίτερα τον Δήμο Αθηναίων και τους δημότες στην γενικότερη προσπάθεια να τερματιστεί το απαράδεκτο καθεστώς των «άτυπων Τζαμιών».

Στις 21/9/2011 δημοσιεύθηκε ο Ν.4014/2011. Σύμφωνα με το άρθρο 29 το Τέμενος χωροθετήθηκε στη θέση του παλιού κτιρίου του Συνεργείου του ΚΣΑΝ (Κεντρικός Σταθμός Αυτοκινήτων Ναυτικού). Ο συγκεκριμένος χώρος βρίσκεται πλησίον του Σταθμού του Μετρό «Ελαιώνας» (περίπου 700 μέτρα), σε κάθετη οδό της Ιεράς Οδού και σε περιοχή που η χρήση γης δεν επιτρέπει την κατασκευή κατοικιών. Ο χώρος προσευχής θα έχει έκταση 575μ² (μικρότερος από τα 850 τ.μ. τα οποία αναφέρει η ερώτηση του Βουλευτή Ν.Κακλαμάνη) με χωρητικότητα 300 ανδρών και 50 γυναικών (ήτοι θα έχει τη χωρητικότητα ενός μέσου ιερού ναού της Ορθόδοξης Εκκλησίας). Δεν θα διαθέτει Μιναρέ ενώ γύρω από το Τέμενος θα υπάρχει χώρος πρασίνου ανοιχτός για το κοινό. Για να υπάρχει σαφέστερη εικόνα παρατίθεται η μακέτα του κτηρίου:

Στις 9/11/2011 ο Ν.Κακλαμάνης, με την ιδιότητα του αρχηγού της μείζονος αντιπολίτευσης στον Δήμο Αθηναίων, δήλωσε σχετικά με το ν.4014: «Με τις πρόσφατες νομοθετικές ρυθμίσεις θίγονται τα συμφέροντα του Δήμου Αθηναίων γιατί: α) Η έκταση για το Ισλαμικό Τέμενος δεν παραχωρείται στο Δήμο Αθηναίων, β) Δεν προβλέπεται πουθενά άρση του χαρακτηρισμού του Ναυτικού Οχυρού, γ) Ο συντελεστής δόμησης (0,1) με κάλυψη 5%, που έχει ο Δήμος Αθηναίων στο Κοινόχρηστο Πράσινο του Ελαιώνα, μπορούσε να αξιοποιηθεί για κάλυψη κοινωφελών αναγκών (πολιτιστικά κτήρια, κτίρια εκπαίδευσης, υπαίθριες αθλητικές εγκαταστάσεις, κτήρια κοινωνικής πρόνοιας) ή για χρήσεις που αποφέρουν έσοδα στον Δήμο (εστιατόρια, αναψυκτήρια, χώροι συνάθροισης κοινού). Με την προσθήκη των θρησκευτικών χώρων ο Δήμος στην ουσία χάνει συντελεστή και εκτάσεις για χρήση που δεν αποτελεί αρμοδιότητα του και έχει ήδη καλυφθεί ως ανάγκη με το Π.Δ. του 1995».

Στις 27/12/2011 ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πειραιώς κ.Σεραφείμ μαζί με άλλους πολίτες κατέθεσε αίτηση ακυρώσεως με στόχο την κήρυξη ως αντισυνταγματικού του νόμου 3512/2006 και την συνακόλουθη ακύρωση της κατασκευής του Τεμένους.

Στις 7/2/2013 ο τότε Υφυπουργός Εξωτερικών Κ.Τσιάρας δήλωσε στη Βουλή: «...Ο στόχος είναι να βρεθεί η καλύτερη δυνατή λύση για την κάλυψη των λατρευτικών τους αναγκών –και εδώ ενδεχομένως χρειάζεται η προσοχή στην οποία αναφερθήκατε- με παράλληλη διατήρηση της εσωτερικής ισορροπίας και ασφάλειας... Η Αθήνα είναι η μοναδική ευρωπαϊκή πρωτεύουσα στην οποία δεν υφίσταται κεντρικός λατρευτικός χώρος για τους μουσουλμάνους. Κατά το τελευταίο έτος και αναφορικά με την πορεία του σχεδίου ανέγερσης του μουσουλμανικού τεμένους στην Αθήνα, η χώρα μας έγινε αποδέκτης ενδιαφέροντος από αρκετές σημαντικές μουσουλμανικές χώρες και διεθνείς οργανισμούς που τάχθηκαν υπέρ της γρήγορης υλοποίησης της εν λόγω απόφασης. Από τη δική μας πλευρά θεωρούμε ότι η υλοποίηση του έργου θα εκπέμπει σε διπλωματικό επίπεδο στους μουσουλμάνους συνομιλητές μας ένα ισχυρό μήνυμα της Ελλάδος υπέρ των θρησκευτικών ελευθεριών και του διαθρησκευτικού διαλόγου... Οι εικόνες των προσευχομένων μουσουλμάνων στους δρόμους με τη δικαιολογία ότι δεν υπάρχει τέμενος στην Αθήνα και ότι δεν μπορούν να προσευχηθούν αντιλαμβάνεστε ότι δημιουργούν πολύ μεγαλύτερα προβλήματα και πολύ μεγαλύτερους κινδύνους σε σχέση με την προοπτική που προτείνεται αυτή τη στιγμή».

Στις 6/4/2013 ο Ν.Κακλαμάνης δήλωσε στην εφημερίδα «Ελεύθερη Ώρα»: «Θεωρώ, πάντως, ότι η κατασκευή μουσουλμανικού τζαμιού και όχι τεμένους, στον αστικό ιστό της Αθήνας και δη στον Βοτανικό είναι λάθος. Λατρευτικοί χώροι μπορούν να δημιουργηθούν, εκτός όμως από τον οικιστικό ιστό της πρωτεύουσας. Για παράδειγμα, στο Σχιστό, όπου είχαν παραχωρηθεί 100 στρέμματα για μουσουλμανικό νεκροταφείο».

Στις 16/5/2013 ο Δήμαρχος Αθηναίων Γ.Καμίνης δημοσίευσε άρθρο στην Athens Voice με τίτλο «Τζαμί στην Αθήνα, τώρα» στο οποίο αναφέρει: «Ζητήσαμε εξ αρχής από την κεντρική κυβέρνηση να επισπεύσει τις διαδικασίες για την κατασκευή μουσουλμανικού τεμένους καταρχάς στον Ελαιώνα, έργο που θα αναβαθμίσει τον περιβάλλοντα χώρο και θα σέβεται, βεβαίως, την ιστορία της Αθήνας. Επιπλέον, επειδή εκείνο που προέχει για

τον Δήμο είναι η χωρίς υποκρισίες και στείρες προκαταλήψεις αντιμετώπιση του ζητήματος και για να μην δημιουργηθεί μια κατάσταση υδροκεφαλισμού, με χιλιάδες ανθρώπους να συρρέουν σε ένα τέμενος, κρίνουμε ότι πιο λειτουργικό θα ήταν να υπάρχουν επιπλέον ένας ή δύο χώροι άσκησης των θρησκευτικών αυτών καθηκόντων στα επτά κοινοτικά διαμερίσματα, που να πληρούν όλες τις νόμιμες προδιαγραφές, βάζοντας έτσι οριστικά τέλος στο καθεστώς παράνομης λειτουργίας ανάλογων χώρων. Για τον Δήμο της Αθήνας, αλλά και για μένα προσωπικά, η υπεράσπιση της θρησκευτικής ελευθερίας αποτελεί αναπόσπαστη και μη διαπραγματεύσιμη παράμετρο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Όσοι πρεσβεύουν το αντίθετο, είτε εθελοτυφλούν είτε έχουν κίνητρα επικίνδυνα, μισαλλόδοξα και οπωσδήποτε αντιδημοκρατικά».

Στις 4/12/2013 ο Αναπληρωτής Πρόεδρος Εξωτερικών Σχέσεων του κυβερνώντος κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης της Τουρκίας και βουλευτής Κωνσταντινούπολης Μετίν Κουλούνκ σε ερώτηση για την επαναλειτουργία της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης δήλωσε ότι προϋπόθεση γι' αυτό είναι να λειτουργήσει πρώτα το Φετιχί Τζαμί ως χώρος λατρείας.

Στις 30/6/2014 δημοσιεύεται η Απόφαση του ΣτΕ 2399/2014 με την οποία απορρίπτεται η αίτηση ακύρωσης του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Πειραιώς κ. Σεραφείμ και επιβεβαιώνεται ότι ο ν.3512/2006 είναι απολύτως συμβατός με το Σύνταγμα.

Στις 2/9/2014 ο Πρωθυπουργός της Τουρκίας Τ.Ερντογάν δηλώνει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ότι για να επαναλειτουργήσει η Θεολογική Σχολή της Χάλκης υπάρχουν δύο όροι: «Πρώτον, στην Αθήνα έχουμε δύο δικά μας τεμένη γκρεμισμένα, να δοθεί άδεια επισκευής τους. Ο Κώστας Καραμανλής ως πρωθυπουργός και η Ντόρα Μπακογιάννη, ως υπουργός Εξωτερικών έδωσαν το λόγο τους, όμως μέχρι σήμερα δεν πραγματοποιήθηκε ούτε ένα βήμα...».

Εκ των παρατιθεμένων στοιχείων προκύπτει αφενός ότι η Τουρκία δεν επιθυμεί την κατασκευή ενός νέου δημόσιου Τεμένους αλλά την επαναλειτουργία ενός παλαιού Οθωμανικού Τεμένους ως «αντάλλαγμα» για την επαναλειτουργία της Σχολής της Χάλκης. Η στόχευση είναι προφανής και η Ελλάδα δεν έχει απολύτως κανέναν λόγο να αναγνωρίσει στην Τουρκία έναν ρόλο παγκόσμιου προστάτη του Ισλάμ και των μουσουλμάνων.

Στις 30/10/2014 ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος δηλώνει σε δημοσιογράφους μέσω ενημέρωσης της Αυστρίας, σύμφωνα με τηλεγράφημα του Αυστριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (APA), ότι η σύνδεση μεταξύ λειτουργίας ενός Τεμένους στην Αθήνα και της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης είναι «μη επιτρεπτή» από τη σκοπιά των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς, όπως επισημαίνει, «είμαστε Τούρκοι υπήκοοι και θέλουμε να ασκήσουμε τα δικαιώματά μας, χωρίς να γινόμαστε θύματα των ελληνοτουρκικών ζητημάτων». Τάσσεται υπέρ της ίδρυσης τεμένους στην Αθήνα ωστόσο «αυτό δεν πρέπει να αποτελεί λόγο για να μην ανοίγει η Θεολογική Σχολή».

Στις 12/5/2015 η τροπολογία για την αντικατάσταση του τοπογραφικού διαγράμματος του Ισλαμικού Τεμένους Αθηνών υπερψηφίζεται από όλα τα κόμματα (συμπεριλαμβανομένης της ΝΔ της οποίας Βουλευτής είναι ο κ.Ν.Κακλαμάνης) πλην των ΑΝΕΛ και της Χρυσής Αυγής. Στις 14/5/2015 δημοσιεύεται ο ν.4327/2015 (ΦΕΚ Α' 50/14-05-2015).

Σχετικά με την επίπτωση της ανυπαρξίας του δημόσιου Τεμένους Αθηνών στις διεθνείς σχέσεις της χώρας, θα πρέπει επίσης να αναφερθεί ότι το εν λόγω ζήτημα έχει προσελκύσει το αρνητικό ενδιαφέρον του Οργανισμού Ισλαμικής Διάσκεψης (ο δεύτερος μεγαλύτερος διεθνής οργανισμός μετά τον ΟΗΕ) και αποτελεί ένα θέμα το οποίο μονίμως θέτουν οι αραβικές χώρες, ενώ χρησιμοποιείται ανελλιπώς από μη φίλιες δυνάμεις για τη δυσφήμιση της χώρας μας ιδιαίτερα μεταξύ των μουσουλμάνων (αριθμούν περί τα 1,8 δισεκατομμύρια παγκοσμίως).

Όπως προκύπτει από τα παρατιθέμενα στοιχεία, η Ελληνική Κυβέρνηση έχει καταστήσει σαφές στη διάρκεια πολλών ετών ότι η κατασκευή του Τεμένους Αθηνών είναι εσωτερική της υπόθεση και η διεθνής του διάσταση αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις ειδικές σχέσεις που διατηρεί η χώρα μας με τον αραβικό κόσμο. Η επαναλειτουργία της Σχολής της Χάλκης δεν είναι διμερές θέμα μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, αλλά διεθνής υποχρέωση της Τουρκίας στο μέτρο που επιθυμεί να σεβαστεί τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Σχετικά με τη δυνατότητα κατασκευής Τεμένους στο Σχιστό (θέση Χωράφα), ο Δασάρχης Πειραιά με το με α.π.76311/3834/2-12-2014 έγγραφό του ενημέρωσε ότι η συγκεκριμένη περιοχή που έχει μεταβιβασθεί από το Πολεμικό Ναυτικό έχει κηρυχθεί αναδασωτέα λόγω πυρκαγιάς με την αριθμ. 2976/13-10-2011 απόφαση Γ.Γ.Α.Δ.Α. ενώ στο σύνολό της είναι κηρυγμένη αναδασωτέα σύμφωνα με την 108424/1934 απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας. Το γεγονός αυτό καθιστά απαγορευτική την κατασκευή του Τεμένους Αθηνών στην εν λόγω έκταση ενώ δημιουργεί σημαντικά προβλήματα που μπορεί να αποδειχθούν ανυπέρβλητα ακόμα και για την κατασκευή ενός μουσουλμανικού νεκροταφείου. Επιπλέον, η εν λόγω έκταση δεν είναι κατάλληλη για την κατασκευή Τεμένους, καθώς βρίσκεται μακριά από τον οικιστικό ιστό, δεν διαθέτει επαρκή συγκοινωνιακή σύνδεση με την Αθήνα και, επιπλέον, η ταυτόχρονη λειτουργία νεκροταφείου και Τεμένους δεν συνάδει με τα ισχύοντα στην μουσουλμανική θρησκεία.

Σχετικά με τα θέματα ασφαλείας, εκ μέρους του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων διευκρινίζεται ότι σύμφωνα με την εμπειρία της Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων από τις διοργανώσεις των προσευχών για το τέλος του Ραμαζανίου (Eid al Fitr), η μεγαλύτερη συγκέντρωση πιστών δεν έχει ξεπεράσει τα 800 άτομα και η Ελληνική Αστυνομία έχει αποδείξει επανειλημμένως ότι μπορεί να διαχειριστεί άριστα τα σχετικά ζητήματα. Αυτή η κορυφαία θρησκευτική εκδήλωση των μουσουλμάνων (δηλαδή η προσευχή για τη λήξη του Ραμαζανίου όπως και η αντίστοιχη για την Θυσία του Αβραάμ) λαμβάνει χώρα πρωινές ώρες (το αργότερο, πραγματοποιείται περί την 9^η πρωινή ώρα) και δεν κρατά περισσότερο από μία ώρα (συμπεριλαμβανομένου του κηρύγματος και της ανταλλαγής ευχών). Συνεπώς είναι απλώς απίθανο να συμπέσει η εν λόγω προσευχή με τη διεξαγωγή ενός ποδοσφαιρικού αγώνα, ισχυρισμός που έχει υιοθετηθεί ατυχώς για να συνδέσει τη σχεδιαζόμενη κατασκευή του ποδοσφαιρικού γηπέδου της ομάδας του Παναθηναϊκού με το τέμενος (τα οποία βρίσκονται σε ικανή απόσταση μεταξύ τους) και να εκφοβίσει με υποτιθέμενους κινδύνους επεισοδίων.

Η τότε Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Μ. Γιαννάκου στις 7/11/2006 δήλωσε στη Βουλή : «...Εάν θέλετε να το ρίξουμε στις καλένδες [εννοεί το Τέμενος Αττικής], τότε να πάμε αλλού στην Αττική. Αφού ξέρετε τις δυσκολίες των Δήμων της Αττικής. Ο Δήμος της Αθήνας αντιλαμβάνεται την

ανεκτικότητα....». Την εποχή κατά την οποία η Μ.Γιαννάκου προέβη στην ως άνω δήλωση, ο τότε Δήμαρχος Αθηναίων Ν.Κακλαμάνης όχι μόνο υποστήριζε την κατασκευή του Τεμένους στον Ελαιώνα αλλά, προς χάριν του εθνικού συμφέροντος, στήριζε αποτελεσματικά την προσπάθεια της τότε Κυβέρνησης να προχωρήσει σε μια χειρονομία πολλαπλώς σημαντική για την διεθνή εικόνα της πατρίδας και ειδικότερα για τις σχέσεις της με τον αραβικό κόσμο. Έκτοτε έχουν προστεθεί και λόγοι εσωτερικής ασφάλειας, καθώς η ανεξέλεγκτη λειτουργία άτυπων Τζαμιών καθιστά περισσότερο από ποτέ επιβεβλημένη την άμεση κατασκευή του Τεμένους (ή Τζαμιού, καθώς η λέξη είναι προφανώς συνώνυμη, απλώς τουρκικής προέλευσης) Αθηνών. Εάν κάτι απειλεί την ειρηνική συμβίωση χριστιανών και μουσουλμάνων στην Αθήνα αυτό είναι η ανυπαρξία ενός δημόσιου και επίσημου Τεμένους. Η λειτουργία ενός τέτοιου Τεμένους είναι αυτή ακριβώς που θα επιτρέψει στην Πολιτεία να διαχειριστεί κατά τον βέλτιστο τρόπο την όλη κατάσταση.

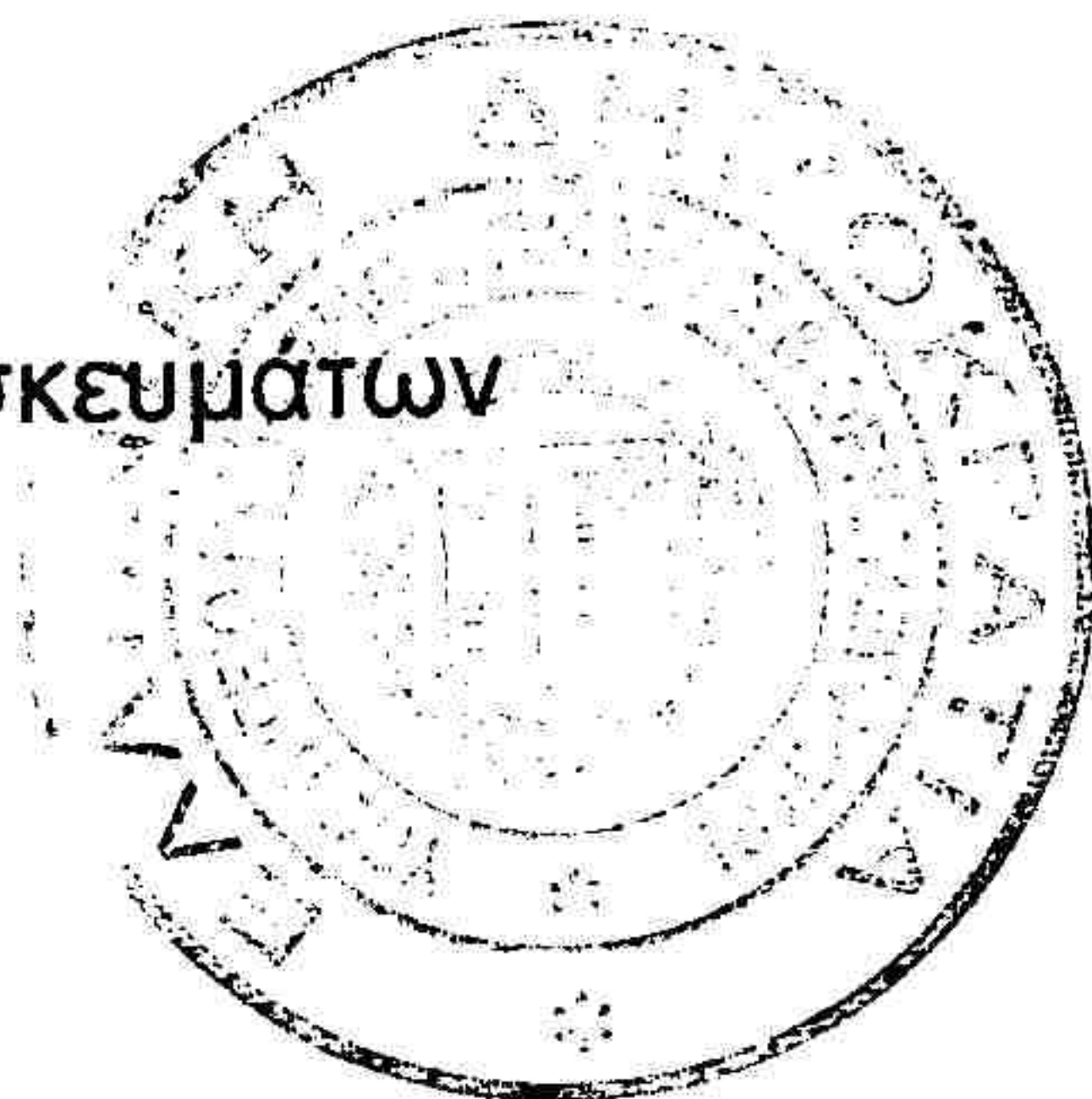
Από την ενδελεχή μελέτη του φακέλου για την κατασκευή του Τεμένους Αθηνών, καθώς και της διαδικασίας και των κριτηρίων με τα οποία η τότε Κυβέρνηση αποφάσισε την κατασκευή του στον Ελαιώνα, προκύπτει σαφώς ότι η συγκεκριμένη περιοχή αποτελεί την καλύτερη δυνατή επιλογή, αφού συγκεντρώνει σειρά συγκεκριμένων πλεονεκτημάτων (βρίσκεται πολύ κοντά σε σταθμό του Μετρό, σε ζώνη που δεν επιτρέπεται η κατασκευή κατοικιών, αλλά επιτρέπονται μόνο επαγγελματικές χρήσεις, εντός του Δήμου Αθηναίων κλπ.), ενώ η εξέταση διαφορετικών λύσεων για τη χωροθέτησή του επί μακρά χρονική περίοδο απέκλεισε άλλες εναλλακτικές λύσεις και κατέληξε σε αδιέξοδο λόγω μη εύρεσης κατάλληλων χώρων που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τα κριτήρια που έθεσε η Πολιτεία.

Αξίζει να σημειωθεί ότι μετά την Απόφαση του ΣτΕ 2399/2014 οι αντιδράσεις και οι οργανωμένες προσπάθειες για την αποτροπή κατασκευής του δημόσιου Τεμένους στην Αθήνα μετατοπίστηκαν από την επίκληση της αντισυνταγματικότητας του Ν.3512/2006 στο επιχείρημα «να γίνει το Τέμενος, αλλά όχι εδώ» όπου με τη λέξη «εδώ» εννοείται η κάθε φορά επιλεγείσα περιοχή. Είναι προφανές ότι με την τακτική αυτή, το Τέμενος δεν θα κατασκευαστεί ποτέ και πουθενά, γεγονός με ανυπολόγιστες αρνητικές συνέπειες τόσο για την προστασία των θρησκευτικών δικαιωμάτων και ελευθεριών, την κοινωνική συνοχή και την εσωτερική ασφάλεια όσο και για τη διεθνή εικόνα της χώρας, ειδικότερα στον αραβικό κόσμο. Περιττό να σημειωθεί το διαρκές πλήγμα που δέχεται η αξιοπιστία της χώρας μας ως προς τις πραγματικές της προθέσεις για την κατασκευή του Τεμένους, καθώς από το 2006 που ψηφίστηκε ο σχετικός νόμος έχουν παρέλθει εννέα (9) έτη και το Τέμενος εξακολουθεί να μην υπάρχει.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γενική Γραμματεία Θρησκευμάτων
3. Τ.Κ.Ε.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ

ΠΙΣΤΟ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

από τη Διεύθυνση Ηλεκτρονικών - Δικτυακών
Υποδομών
Τμήμα Πρωτοκόλλου, Αρχείων και Μέριμνας

ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ